

AKSARAY YÖRESİ ÖRNEĞİNDE EL HALISI DOKUMACILIĞINDA KULLANILAN HALI BIÇAKLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Semra KILIÇ KARATAY*

Öz

Halı dokuma çok eski tarihlerden beri yapılan geleneksel el sanatları arasında yer almaktadır. Aksaray ve çevresi tarih olarak eski dönemlerden beri kirkitli dokuma yapan yerleşim alanlarından biridir. Teknoloji ve iş olanaklarının az olduğu dönemlerde önemli geçim kaynaklarından olup, kadın, erkek ayırt etmeksizin halı ve düz dokumasının yapıldığı yörelerdendir. 21. yüzyılın başlarına kadar halı veya kilim gibi kirkitli dokuma örneklerinin yapılabilmesi için yer veya mekânın bir önemi yoktu. Köy, kasaba ve ilçelerde dokuma yapılabildiği gibi merkeze bağlı yerleşim bölgelerinde ev veya atölyelerde dokuma yapılabilmekteydi. İş olanaklarının, okur- yazar seviyesinin yükselmesi ve sanayileşmenin gelişmesi, maddi getiri amaçlı dokunanın, el emeği dokuma örneklerinin alım değerinin düşmesi gibi nedenlerden dolayı kültürel değerlerimizden olan kirkitli dokuma sanatı önemini giderek yitirmektedir. Halı dokumalarının yapılabilmesi için belli başlı araç ve gereçlere ihtiyaç duyulmaktadır. Halı bıçağı, havlı dokumaların yapılabilmesi için gerekli olan malzemelerden biridir. Halı bıçağı, halı dokumalarında atılan düğüm iplerinin yüksekliklerinin istenilen yükseklikte kesilebilmesi için kullanılmaktadır. Halı dokuma örneklerinde kullanılan halı bıçaklarının ilk örneklerine dair kesin bilgi bulunmamaktadır. Bu çalışmada, Aksaray yöresinde el halısı dokumacılığında kullanılan halı bıçaklarının tarihçesi, çeşitleri, özellikleri, yapım aşamaları araştırılmıştır. Alan araştırması ve literatür taraması yöntemleri kullanılan bu çalışma, Aksaray yöresi ile sınırlandırılmıştır. Yörede yapılan alan araştırmasında gerçekleştirilen sözlü görüşmeler sonucunda 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Aksaray yöresinde halı dokumalarında kullanılan halı bıçak örneklerine dair sözlü verilere ulaşılabilmektedir. Aksaray ve çevresinde halı bıçağının tarihçesi incelendiğinde ulaşılabilen verilerden 20. yüzyılın ikinci yarısından günümüze kadar el yapımı halı bıçaklarının kullanıldığı görülmektedir. Alan araştırması kapsamında halı bıçağı yapan ustalarla gerçekleştirilen sözlü görüşmeler sonucunda halı bıçağının yapılışını babalarından veya dedelerinden öğrendikleri saptanmıştır. Buna göre, halı dokumalarında kullanılan el yapımı bıçaklar iki çeşittir. Tarihçesi açısından bakıldığında ilk kullanılan halı bıçağı, yapıldığı dönemlerde atık malzemelerden elde edilen bıçak örneğidir. Bıçağın baş bölümü olarak yapılan kısmında atık yağ tenekelerinin kullanıldığı, baş kısmının tahta sap gövdesi içine yerleştirilerek monte edildiği ve daha sonra düğüm uçlarının kesilmesi için baş kısımların içerisine tıraş jiletinin yerleştirilmesi ile elde edilen halı bıçağı örneğidir. İkinci halı bıçağı ise teknolojinin gelişmesi ile elektronik araçlardan yararlanılarak tahta sap kısmına monte edilmiş metal levhaların uç kısımlarının keskin hale getirilmesi ile kullanılan halı bıçaklarıdır. Halı dokumalarında kullanılan el yapımı halı bıçakları aynı zamanda, yapıldıkları yörenin refah durumu veya sosyal yaşamlarının değerlendirilmesinde bilgi veren birer belge niteliğindedir. Günümüzde, halı dokuması yapan yörelerde dokuma yapan kişilerin çoğunlukla hazır fabrikasyon ürünü halı bıçakları kullandıkları görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Halı bıçağı, el halısı, Aksaray, dokuma, dokuma ipi

* Dr. Öğr. Üyesi, Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi, Aksaray/Türkiye
semra.kilic@hotmail.com, 0543 466 08 68, ORCID: 0000-0002-0773-5021

A STUDY ON CARPET KNIVES USED IN HAND CARPET WEAVING IN THE EXAMPLE OF AKSARAY REGION

Abstract

Carpet weaving is among the traditional handicrafts made since ancient times. Aksaray and its surroundings are one of the settlements that have been weaving kirkitli since ancient times. It is one of the important sources of livelihood in periods when technology and job opportunities are scarce, and it is one of the regions where carpets and plain weaving are made without discriminating between men and women. Until the early 21st century, location or place was not important for the production of kirkite weaving samples such as carpets or rugs. Weaving could be done in villages, towns and districts, as well as in houses or workshops in settlements connected to the centre. The art of kirkitli weaving, which is one of our cultural values, is gradually losing its importance due to reasons such as the increase in job opportunities, literacy level and the development of industrialisation, the decrease in the purchasing value of the woven, handcrafted weaving samples for financial return. Certain tools and equipment are needed for carpet weaving. Carpet knife is one of the materials required for pile weaving. The carpet knife is used to cut the height of the knot ropes in carpet weaving at the desired height. There is no exact information about the first examples of carpet knives used in carpet weaving samples. In this study, the history, types, characteristics and construction stages of carpet knives used in hand carpet weaving in Aksaray region were investigated. This study, in which field research and literature review methods were used, was limited to Aksaray region. As a result of the oral interviews conducted during the field research in the region, verbal data on carpet knives used in carpet weaving in Aksaray region since the second half of the 19th century could be reached. When the history of carpet knives in Aksaray and its surroundings is examined, it is seen that handmade carpet knives have been used from the second half of the 20th century to the present day. As a result of the verbal interviews with the craftsmen who made carpet knives within the scope of the field research, it was determined that they learnt how to make carpet knives from their fathers or grandfathers. Accordingly, there are two types of handmade knives used in carpet weaving. From the point of view of its history, the first carpet knife used is the knife sample obtained from waste materials at the time it was made. This is an example of a carpet knife in which waste oil tins are used as the head part of the blade, the head part is assembled by placing it into the wooden handle body, and then a shaving razor blade is inserted into the head parts to cut the knot ends. The second carpet knife is the carpet knives used by sharpening the ends of the metal plates mounted on the wooden handle by using electronic tools with the development of technology. Handmade carpet knives used in carpet weaving are also documents that provide information about the welfare status or social life of the region where they were made. Today, it is seen that weavers in carpet weaving regions mostly use ready-made fabricated carpet knives

Keywords: Carpet knife, handmade carpet, Aksaray, weaving, weaving yarn

Giriş

Kirkitli dokumalar, havlı ve düz dokuma olarak iki farklı gruba ayrılmaktadır. Havlı dokumalar, hav yüksekliğine sahip düğümlü dokuma örnekleridir. Bu düğümlü örneklerden halı dokumalarında atılan düğüm uzunluklarının kesilebilmesi için bıçağa ihtiyaç duyulmaktadır.

Bıçak, tutmaya yarayan bir sap ile kesmeye ve saplamaya yarayan namlu kısmından oluşan kesici bir alettir. Paleolitik dönemden itibaren görülen bıçak, gündelik eşya ve silah olarak kullanılmış bir maddi kültür unsurudur (Davulcu, 2017: 22). Yazılı kaynaklar ve arkeolojik veriler bıçak ve kılıç gibi kesici alet ve silahların yapımının Türklerde kadim bir sanat olduğunu ortaya koymaktadır (Ögel, 1991). Bıçak kelimesi Kaşgarlı Mahmud tarafından XI. yüzyılda kaleme alınan Divanü Lügati't-Türk isimli eserde “bıçek” olarak karşımıza çıkar (Türkmen-Türker 2014:6). İnsanlar tarih sahnesine çıktığı andan itibaren kendini savunmak ve avlanmak için kesici aletlere ihtiyaç duymuştur. İlk önceleri paleolitik dönemde (Yontma taş) insanlar taşları yontarak bu ihtiyaçlarını gidermiştir. Neolitik (Cilalı taş) çağda alet yapımı gelişmiş sert ve düzgün aletler yapılmış, kalkolitik çağda taş alet üretimine ilave bakır madeni kullanımı eklenmiş, bu çağları takiben maden devri başlamıştır (Küçükkurt, 2019:329).

İnsanoğlu yeryüzünde var olduğu günden bu yana barınma ihtiyacından sonra yiyecek ihtiyacını karşılamak için avcılıkla uğraşmış ve ilk olarak kesici alet yapımına bıçak, mızrak gibi aletler yaparak başlamıştır (Üçer,1995: 63-71). Türklerin metalik madenlerden kılıç ve bıçak gibi el sanatları yapımında zengin kültürel birikime sahip oldukları anlaşılmaktadır. Şüphesiz bu durumda kılıcın eski Türklerde hukuki ve dini bir sembol koduna sahip olması da etkili olmuştur (Sevinç, 2013: 622).

Tarihi kaynaklara göre Aksaray ve çevresinde dokumacılığın hemen her bölgede yapıldığı bilinmektedir. Halı dokuma yapılabilmesi için bazı araç ve gereçlere gereksinim vardır. Bunlar; dokuma tezgâhi ve parçaları, dokuma iplikleri, makas, bıçak, tarak gibi malzemelerdir. Halı dokuma yapılırken düğüm uçlarının kesilebilmesi için gerekli olan araç ise halı bıçağıdır. Halı bıçağı dokuma yapımında gerekli malzemeler arasında yer almaktadır.

20. yüzyılın sonlarına doğru halı dokumada kullanılan halı bıçaklarının zamanla değişime uğradığı görülmektedir. Öncesinde halı dokumalarında el yapımı dokuma bıçakları kullanılırken zamanla fabrikasyon üretimi hazır bıçaklar kullanılmıştır. El yapımı bıçakların yapımında; avuç içinde tutulan sap kısmının ucunda yağ tenekesi yapımında kullanılan yumuşak çelikten üretilmiş, üzeri kalay kaplı çok ince saç malzeme kullanılır, içine iki ucu keskin metal jilet yerleştirilir. Baş kısmı bulunan bıçakların yerini sonrasında tahta saplar içine doğrudan metal parça yerleştirilerek ucu keskin hale getirilmiş el yapımı dokuma bıçaklar almıştır.

El yapımı bıçakların ilk nerede veya hangi tarihte yapıldığına dair yazılı veya görsel kaynak bulunmamaktadır. Aksaray merkez ilçesine bağlı Taşpınar kasabasına kayıtlı ve 1900 yılında doğan Dede TOSUN' un ailesine miras olarak bıraktığı ata mesleğini bugün hala devam ettiği yapılan alan araştırmasında saptanmıştır. Babadan oğula geçen el yapımı halı bıçağı Dede TOSUN'un oğlu ve 1944 doğumlu olan Cuma TOSUN devam ettirmiştir. Günümüzde ise Cuma TOSUN'un oğlu olan Demir TOSUN ata mesleğini halen yaşatmaktadır. Nusret BAYLAN ise ata mesleğini, marangozluk atölyesinde babasından öğrenmiştir ve bugün yaş olarak elli yaşın üzerindedir. El yapımı halı bıçakları sadece düğümlerin ucunun kesilmesine katkı sağlamamış aynı zamanda kültürel değerlerimizden olan halı dokumalarının daha hızlı üretilmesine katkı sağlamıştır. Kültürel değerlerimizden olan el sanatları, kültürel kimlik oluşturulmasının yanı sıra dönemleri hakkında bilgi veren, tarihi belge niteliği taşıyan bilgiler arasındadır.

1. El Yapımı Dokuma Bıçaklarının Yapım Aşamaları ve Kullanılan Malzemeler

Dokumalarda kullanılan el yapımı halı bıçakları malzeme olarak iki çeşittir. Birinci olarak düğüm kesmek için yapılan baş kısmı atık tenekelerin saç kısmından yapılan ve içine jilet yerleştirilen, ikincisi ise doğrudan paslanmaz metal parça yerleştirilerek yapılan halı bıçağıdır.

Fotoğraf 1. Baş kısmı tenekeden yapılan bıçak (Kılıç Karatay, 2023)

Fotoğraf 2. Baş kısmı metal demirden olan bıçak (Kılıç Karatay, 2023)

1.1. Baş kısmı tenekeden yapılan halı dokuma bıçağı; Sap kısmında genellikle ahşap malzeme kullanılan bıçak örneğinin baş kısmı yani düğümlerin ucunu kesmek için jilet malzemesinin yerleştirildiği teneke sacından bıçağın baş kısmı yapılmaktadır (Bknz Fotoğraf 1.) Atık malzeme olarak görülen tenekeler, halı bıçağı yapımında kullanılmıştır. Çok uzun zamandır az sayıda üretilen bıçak örneği Aksaray ve çevresinde 1950’li yıllara kadar yaygın olarak kullanılmaktaydı. Halı bıçağı, tamamen el işçiliği ile üretilmektedir. Halı bıçağı yapımı, teknolojinin yeterli olmadığı dönemlerde insanların atık malzemelerden ihtiyaçlarını giderme çabasında verilebilecek en güzel örneklerdendir (Demir, Sözlü görüşme, 2023).

Kullanılan araç ve gereçler;

Teneke: Hav olarak atılan düğüm uçlarının kesilebilmesi için jiletin yerleştirildiği baş kısmın yapıldığı metal saçlardır. Hazır olarak satın alınmayan teneke malzemesi genelde içinde farklı bir ürünün korunup saklanması için üretilmiştir. İlk işlevini yitirmiş atık duruma gelen teneke, bıçak yapımında ana malzeme olarak kullanılmıştır (Demir, Sözlü görüşme, 2023).

Fotoğraf 3. Boşalan yağ teneke (Kılıç Karatay, 2023)

Tahta: Bıçağın sap kısmının yapımında kullanılan kavak ağacından elde edilmiş parçadır.

Fotoğraf 4. Kavak ağacından elde edilen Tahta malzemesi (Kılıç Karatay, 2023)

Küçük çivi (kadak): Bıçağın sap kısmına kesme işlemini yapılabilmesi için tasarlanan ve teneke malzemesinden yapılan baş kısmı olarak bilinen malzemenin yerleştirildikten sonra sabitlenmesi için kullanılmaktadır (Demir, Sözlü görüşme, 2023).

Jilet: Erkeklerin tıraş olma işleminde kullanılan fabrika üretimi ve her iki tarafı keskin olan çelik metal malzemedir.

Fotoğraf 5. Jilet malzemesi (Kılıç Karatay, 2023)

Mengene: Genelde yanlarında bulunan kolun çevrilmesi ile açılabilen ya da kapanabilen ağız kısmı malzemelerin sıkıştırılması veya sabitlenmesi için kullanılan ekipman malzemesidir (Demir, Sözlü görüşme, 2023).

Fotoğraf 6. Mengene aleti (Kılıç Karatay, 2023)

Rende: Sap kısmı için kullanılan tahta parçasının düzeltilip şekil verilmesi için kullanılmaktadır (Demir, Sözlü görüşme, 2023).

Fotoğraf 7. Rende aleti (Kılıç Karatay, 2023)

Teneke makası: Teneke olarak bilinen yumuşak çelikten üretilmiş, üzeri kalay kaplı çok ince saç malzemenin kesilmesinde kullanılmaktadır (Demir, Sözlü görüşme, 2023).

Fotoğraf 8. Teneke makası (Kılıç Karatay, 2023)

Pense: Kesilen teneke parçalarının açılıp katlanması veya şekillendirilmesinde kullanılmaktadır.

Fotoğraf 9. Pense (Kılıç Karatay, 2023)

Çekiç: Çivi çakılmasında kullanılmaktadır.

Fotoğraf 10. Çekiç aleti (Kılıç Karatay, 2023)

Testere: Sap kısmı için kullanılan tahta parçasının kesilme işlemi için kullanılmaktadır.

Fotoğraf 11. Testere (Kılıç Karatay, 2023)

Halı bıçağının yapım aşamaları;

İlk olarak atık olan tenekeden baş kısmının yapılabilmesi için parça kesilir. Baş kısmı yuva ve yatak olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm olan yuvaya jilet yerleştirilir. Yatak kısmı ise baş kısmını oluşturan ve yuvayı içine alan ana gövdedir. Kesilen teneke saç parçalarının genellikle iç yüzü dışa gelecek şekilde kullanılmaktadır (Demir, Sözlü görüşme, 2023).

Fotoğraf 12. Tenekeden baş kısmı için kesim yapılması (Kılıç Karatay, 2023)

Kesilen metal teneke parçası ile belirli ölçülere dikkat edilerek ilk aşamada yuva kısmı kesilir ve pense ile şekillendirme yapılır. Yuvanın ağız kısmında jiletin keskin uç kısmının dışarda kalabilmesi ve düğüm uçlarını kesebilmesi için kapalı kısım kesilerek açılır. Ağız kısmı düzeltilerek şekillendirilmesi yapılır ve jilet yerine yerleştirilerek yuva kısmı tamamlanır (Demir, Sözlü görüşme, 2023).

Fotoğraf 13. Yuva kısmının kesilmesi (Kılıç Karatay, 2023)

Fotoğraf 14. Jiletin yuvaya yerleştirilmesi (Kılıç Karatay, 2023)

Yuva kısmı tamamlanan bıçağın yatak kısmı yapılarak, yuva kısmı yatağın içine yerleştirilir (Demir, Sözlü görüşme, 2023).

Fotoğraf 15. Yatak kısmı (Kılıç Karatay, 2023)

Fotoğraf 16. Yuvanın yatağa yerleştirilmesi (Kılıç Karatay, 2023)

Yatak ve yuva kısmı tamamlanan bıçağın baş bölümü tamamlanarak tahtadan elde edilen sap kısmına tam ortasına baş kısmın yerleştirilmesi için testere yardımı ile boşluk açılır. Açılan boşluğa baş kısmı yerleştirildikten sonra monte edilmek üzere kontrolleri yapılır (Demir, Sözlü görüşme, 2023).

Fotoğraf 17. Baş kısmının sap kısmına yerleştirilmesi (Kılıç Karatay, 2023)

Fotoğraf 18. Baş kısmının sabitlenmesi (Kılıç Karatay, 2023)

Son kontrolleri yapılan baş kısmı küçük kadak çivisi ile düz zeminde sap kısmına sabitlenir. Tahta olan sap kısmının rendelenme yani zımpara edilme aşamasına geçilir. Rende makinesi ile rendeleme işlemi yapılarak sap kısmı şekillendirilir (Demir, Sözlü görüşme, 2023).

1.2. Baş kısmı çelik metalden yapılan halı dokuma bıçağı;

Baş kısmı çelik metalden yapılan bu dokuma bıçağında baş kısmında teknolojiyen yararlanılarak yapılmaktadır. Diğer bıçak örneğinde olduğu gibi atık malzeme teneke veya jilet malzemesi kullanılmamaktadır. Bıçağın yapımında kullanılan çelik metal ve kavak ağacından elde edilen tahta parçası doğrudan elektrikli çark kullanılarak yapılmaktadır. Bıçağın ağız kısmının keskinleştirilmesinin ve bıçağın sap kısmının pürüzsüz olması için elektrikli çark kullanılmaktadır (Baylan, sözlü görüşme, 2023).

Kullanılan araç ve gereçler;

Tahta: Dokuma bıçaklarında avuç içinde tutulan ve bıçağın sap kısmı için kullanılan kavak ağacı parçasıdır.

Fotoğraf 19. Tahta malzemesi (Kılıç Karatay, 2023)

Metal levha: Dokuma bıçağının yapımında sap yani ahşap tahta ucuna yerleştirilen keskin bıçak ucu için kullanılır.

Fotoğraf 20. Çelik metal malzemesi (Kılıç Karatay, 2023)

Elektrikli çark:

Metal levhanın kesiminde, şekillendirilmesinde ve metal levha üzerinde pas varsa temizlemek için kullanılan teknolojik araç ve gereçlerdendir.

Fotoğraf 21. Elektrikli çark (Kılıç Karatay, 2023)

Küçük (Kadak) çivi Metal parçanın sap kısmına tutturulması için kullanılır.

Halı bıçağının yapım aşamaları;

İlk olarak tahta uygun ölçüde kesilir. Kesilen parça mengene ile tutturulur. Tahtanın orta kısmı testere ile metal parçanın gireceği şekilde açılır (Baylan, sözlü görüşme, 2023).

Fotoğraf 22. Sap kısmının kesilmesi (Kılıç Karatay, 2023)

Metal parça halı dokuma bıçağına uygun ölçüde çarkta kesilir. Paslanma durumu varsa temizleme işlemide yine çarkda yapılır. Bıçağk kısmının sap kısmına tutturulması için çivi yerleri açılır (Baylan, sözlü görüşme, 2023).

Fotoğraf 23. Metal parçanın kesilmesi (Kılıç Karatay, 2023)

Bıçak kısmı olarak kesilen metal tahtadan yapılan sap kısmına yerleştirildikten sonra çiviler keser kullanılarak çakılır (Baylan, sözlü görüşme, 2023).

Fotoğraf 24. Kesilen metal baş kısmının sapa kadak çivileri ile sabitlenmesi (Kılıç Karatay, 2023)

Sap kısmı çivi ile tutturulan bıçak ucu çarkda fazla olan kısımları kesilerek uç kısmını keskinleştirme işlemi yapılır (Baylan, sözlü görüşme, 2023).

Fotoğraf 25. Sabitlenen baş kısmında metalin çark yardımı ile şekillendirilmesi (Kılıç Karatay, 2023)

Uç kısmı keskinleştirilen dokuma bıçağının sap kısmında çarkla zımbaralanır. Ucunun keskinliği kontrol edildikten sonra dokuma yapımında kullanılır hale getirilir (Baylan, sözlü görüşme, 2023).

Fotoğraf 26. Ağız kısmının keskinleştirilmesi (Kılıç Karatay, 2023)

Fotoğraf 27. Sap kısmının şekillendirilmesi (Kılıç Karatay, 2023)

Sonuç

El yapımı bıçaklarının yapımında yöre insanının günlük ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde ve maliyeti olmayan malzemeler kullanılmıştır. Bugün eski dönemlerde yapılan el halısı bıçağı değerlendirildiğinde toplumların işlevi biten veya bitmek üzere olan malzemeleri değerlendirme çabası içinde oldukları görülmektedir. Aksaray ve çevresinde özellikle sanayinin gelişmesi ile 20. yüzyılın başlarından itibaren hazır üretim olan maket bıçağı dokumalarda yaygın olarak kullanılmış el emeği ile yapılan halı dokuma bıçaklarının yapımı ve kullanımı unutulmaya yüz tutmuştur. Hazır ürünlerin kullanımı el yapımı bıçaklara olan talebi azaltmıştır. Halı bıçaklarının yapımı zaman ve emek isteyen ürünler olup maddi olarak değerini görememesi ve hazır üretim ürünlerinin daha ucuza ve daha kolay elde edilebilir olması bu durumun başlıca nedenleri arasındadır. Kültürel değerlerimizden olan halıların dokumasında kullanılan el yapımı halı dokuma bıçakları kullanıldıkları zamanlarda önemli araç ve gereçlerdendi. Halı dokuma örneklerinin başlangıç tarihi net bilinmemekle birlikte teknolojinin olmadığı dönemlerde el dokuması örneklerinin dokunmuş olması dokuma bıçaklarının da tarihinin çok eski olduğunu göstermektedir. Teknolojinin ve sanayileşmenin olmadığı süreçte insanlar ihtiyaçlarını kendi tasarımı olan ve tamamında el emeği isteyen ürünlerle karşılamışlar ve kendi toplumlarının kültürel değerlerini oluşturmuşlardır. El yapımı bıçak örneklerinden de anlaşıldığı üzere ilkel şartlarda atık malzemelerin kullanıldığı ve hatta geri dönüşünün farkında olmadan o dönemlerde uygulandığını göstermektedir. O dönemlerde atık

malzemenin kullanılmasının nedenleri arasında maddi gelirin düşük olması veya sanayinin gelişmemiş olması da gösterilebilir. Günümüzde Aksaray ilinde ata mesleği olan el yapımı ~~yapan~~ bıçak ustaları kültürel değerlerimizden olan dokuma bıçağını yaşatma çabası içindedir. Yapılan çalışma sonucunda el emeği ürünlerimizden olan dokuma bıçaklarının tanıtılması ve bilinmesi amaçlanmıştır. Her iki dokuma bıçak yapımı el emeği gerektirmektedir.

Kaynaklar

- KÜÇÜKKURT Ü. (2019). “Afyonkarahisar’da Geleneksel Bıçak Üretimi”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of International Social Research* Cilt: 12 Sayı: 64.
- ÜÇER, M. (1995). “Ata yadigârı El Sanatımız: Sivas Bıçakçılığı.” *Revak Dergisi*.1995.
- SEVİNÇ, B. (2013). “Yiğit ve Silahlı Adam Diyalektiğinde Kılıç İmgesi.”, *Turkish Studies*. Volume: 8/6, 619-639.
- DAVULCU M. (2017). “Antalya’da Geleneksel Gardıç Bıçakçılığı ve Yaşayan Son Ustaları”, *TÜRÜK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, Yıl:5, Sayı:10.
- ÖGEL, B. (1991). *İslamiyet’ten Önce Türk Kültür Tarihi, Orta Asya Kaynak ve Buluntularına Göre*, Ankara: TTK Yayınları.
- TÜRKMEN, F. ve TÜRKER, F. (2014). “Geleneklerde ve İnançlarda Demir”, *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 14.

Sözlü Kaynaklar

- BAYLAN Nusret, Aksaray Armutlu Köyü 1969, ilkokul, Bıçak ustası (Görüşme tarihi:15.09.2023)
- TOSUN Demir, Aksaray Taşpınar Kasabası 1974, ilkokul, Bıçak ustası (Görüşme tarihi: 20.09.2023)